

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

2-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Rzezińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od soboty 16 do wtorku 19 Lipca (włącznie)

Zupełna zmiana programu!

Dolina Ticino wspaniałe zdjęcia z natury **W sidłach bandytów** (dramat w wykonaniu najlepszych artystów „Teatro Dramatico Nazionale w Rzymie“ **Przechadzka po Rzymie** (ciekawe zdjęcia z natury) **Tęsknota za więzieniem** komieczna historia w 10 obrazach **Szczytna ofiara** (wtrząsający dramat w wykonaniu najlepszych artystów „Zjednoczonych Teatrów Paryskich) **Świeże ślady** (komiczny) **Djable ostatki** (fantazja w kolorach)

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach. — —

RESTAURACJA **Wacława ŚWIDERSKIEGO**

Aleja II róg Teatralnej (1-sze piętro).

zawiadamia Szanownych Gości, że dziś i codziennie grywa

Kapela Węgierska

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Z szacunkiem Wacław Świdorski.

LEKARZ - DENTYSTA

GREJNIEC

wyjechał
powróci w początkach Sierpnia

Pierszorządny w Częstochowie

Zakład fotograficzny

W. Wesołowski

II Aleja Nr. 26. róg

Teatralnej

Dr. BEM

ul. Sw. Barbary Nr. 2 w Częstochowie
przyjmuje od 8 do 9^h rano i od 3,
do 5 po południu. Choroby wewnętrzne,
dziecinne i weneryczne. 1387

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od
3—7 p. p.

I Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

Stroiciel Fortepianów i Pianin
TEOFIL TYFLEWSKI

przeprowadził się na ul. Aleksandrowską
(Wąły) № 14 d. Sucheniego obok synagogi
przy drodze Ż. W. W. 4—1—1462

DENTYSTA

Michał Rozenowicz
powrócił

przyjmuje od godziny 10 do 1 i od 3 do
7 wieczorem.

II-ga Aleja Nr. 33 dom p. Piaseckiej.

7—1—1470

LECZNICA

chorób zębów i jamy ustnej

M. PUCHAŁSKIEGO

w Częstochowie III aleja, 57 wprost ko-
ścioła po Marjawi. Zarządzający lekarz
d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje
codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

ROZNIKA GRUNWALDZKA.

UROCZYSTOŚCI KRAKOWSKIE.

W uzupełnieniu wczorajszego sprawozdania z pierwszego dnia uroczystości grunwaldzkich, podajemy jeszcze niektóre szczegóły, odnoszące się do odsłonięcia pomnika króla Jagiełły.

Pierwszą mowę przy pomniku Jagiełły wygłosił marszałek krajowy, hr. Badiński, który zakończył wzywaniem do odsłonięcia pomnika. Po marszałku wstąpił na mównicę hojny ofiarodawca, którego kosztem pomnik stanął, Ignacy Paderewski.

„Dzieło, na które patrzymy — mówił Paderewski — nie powstało z nienawiści. Zrodziła je miłość głęboka Ojczyzny nie tylko w jej minionej wielkości i dzisiejszej niemocy, lecz i w jej jasnej, silnej przyszłości. Zrodziła je miłość i wdzięczność dla tych przodków naszych, co nie po łup, nie po zdobyczu szli na pole walki, ale w obronie dobrej, słusznej sprawy zwycięskiego dobyli oręża.

Twórcą pomnika i wszyscy, co mu przy pracy byli pomocni, składają hold ten dziękczynny świętej praojców pa-

mięci; składają go na ołtarzu Ojczyzny, jako „votum” pobożne, błagając te wysokie, świetlane duchy, od wieków już z Bogiem związane, by wszystkie dzieci tej ziemi natchnęły miłością i zgodą, by rozszerzyły serca nasze, by wyprosiły dla nas i wiary moc i nadziei pogodę, rozważę, cierpliwość i tę dobrą wolę, bez której niema ani cnot cichych, ani sławnych czynów. Niech je więc naród w osobie najwyższego wszystkich ziem polskich swego dostojnika, tę ofiarę serc naszych miłościewi przyjąć raczy.

Pragniemy gorąco, by każdy Polak i Litwin każdy, z dawnych dzielnic Ojczyzny, czy z za oceanu, spoglądał na ten pomnik jako na znak wspólnej przyszości, świadectwo wspólnej chwały, zapowiedź lepszych czasów, jako na cząstkę własnej, wiarą silnej duszy...

Prastarej, ukochanej stolicy naszej oddajemy to dzieło we władanie wieczyste...

Do prześwietnej rady stołecznego grodu, do jej dzielnego, zasłużonego prezydenta, gorącą i usilną zanosimy prośbę, by nad tym pomnikiem zechcieli zy-

Biuro
TECHNICZNE
FABRYKA

„MŁOT”

Częstochowa
ul. Dojazd 29
Tel. Nr. 203.

Urządzenia sanitarne: kanalizacje i wodociągi, ogrzewania centralne i wentylacje Wanny i piece kąpielowe, aparaty dla fabryk chemicznych i laboratoriów. Pompe Zbiorniki do wody, spirytusu, nafty etc. Rurociągi do wody i pary. Specjalny łączenia do wysokiego ciśnienia i pary przegrzanej Konstrukcje żelazne

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI

CZĘSTOCHOWA

Aleja III, dom własny

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Egzystuje od 1887 r.

Telefon 260.

WYKONYWA RZEŹBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPNIJSZE.

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

Odmowa ta tak rozniewala Ch. S. Gutmana, ze przestal fabryce list, w którym pisze: „Otrzymałem Wasz list ostatni. Szczegółowej daty nie pamiętam, gdyż przez ten czas zdążyłem użyć go... i t. d. Nie uwidziacie sobie, jak głupio i ordynarnie piszecie; świadczy to o złym wychowaniu osoby, która ten list podpisała. Jak wam nie wstyd wymagać od obcoplemieńca, aby pisał do Was w języku nigdzie nie używanym i dawno umarłym”.

Bezczelność litwacka wobec powyższego komentarzy nie potrzebuje.

Łódź.

Kursy politechniczne w Łodzi.
Ministerjum przemysłu i handlu zatwierdziło ustawę pierwszych w kraju Kursów politechnicznych, zakładanych w Łodzi przez M. Rogalskiego. Kursy będą posiadały charakter uczelni stałej, w której wykładane będą nauki z zakresu przemysłu i rolnictwa.

Kraków.

Pamiętka po Czarnieckim.
P. Gustawowi Bissierowi w Warszawie powierzono do sprzedaży wspólny rząd wschodni na konia, po hetmanie Stefanie Czarnieckim. Rząd jest ozdoby w cenne kamienie, inkrustowany złotem. Cena za tę pamiętkę była naznaczona w sumie rb. 5.000. Uchwala rady miejskiej Krakowa rząd ten przeszedł na własność krakowskiego Muzeum narodowego za sumę rb. 4.500, bowiem p. Bissier rzekł się swego honorarium w kwocie rb. 500 na rzecz Muzeum. Rada miejska wyasygnowała te pieniądze jako pożyczkę dla Muzeum narodowego z tem zastrzeżeniem, że zarząd Muzeum urzeczywistni w czasie uroczystości grunwaldzkiej, aby zwrócić wymienioną sumę kasie miejskiej.

TELEGRAMY.

(Agencji Pete.sburskiej i własne).
Grunwald w prasie angielskiej, Londyn 17. Wiedeński korespondent „Daily Chronicle” poświęca dłuższy sympatyczny artykuł rocznicy bitwy grunwaldzkiej, w której, jak pisze, Polacy rozbili potęgę krzyżacką.

O obraz Fabjańskiego. Monachjum 17. Wczoraj w sejmie

bawarskim odpowiadał przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych w sprawie znanego usunięcia z wystawy obrazu Fabjańskiego, przedstawiającego pogrom w Kijowie. Mówca tłumaczył, że ze względów międzynarodowej kurtuazji wrócił się o usunięcie obrazu do ministerstwa spraw wewnętrznych i oświaty, które tego uczynić nie chciały. Dopiero na rozkaz inisterstwa spraw zagranicznych, skierowany wprost do zarządu wystawy, obraz został usunięty. Socjaliści i liberalowie ostro krytykowali postępowanie rzędu.

Hakatystyczny obchód grunwaldzki

Poznań 17. Hakatystyczny związek kresów wschodnich urządził wczoraj w Ostroderze uroczysty obchód bitwy pod Tannenbergiem. Wystawa telegram patriotyczny do Bethmanna-Hollwega.

Król na samolocie.

Bruksela 17. Wczoraj wleciał w powietrze awiator Launime z królem bułgarskim, jako pasażerem. Lot trwał 10 minut, na wysokości 90 metrów.

Zezwierzony zbrodniarz.

Neapol 17. W Neapolu policja wtargnęła na skutek denuncjacji do willi bogatego właściciela winnic, który od 5 lat żonę i 11 dzieci trzymał zamurowanymi, każde w innym pokoju i morzył głodem. Zbrodniarza aresztowano.

Wilhelm II a Kaznakow.

Łódź 17. Otrzymało tu wiadomość ze b. naczelnik ochnary gub. piotrkowskiej, generał-major Kaznakow, otrzymał od cesarza Wilhelma order korony pruskiej.

Austria a Rosja.

Hamburg 17. Korespondent wiedeński „Hamburger Nachrichten” stwierdza, że w austriackich sferach rządowych wiadomość o podpisaniu umowy rosyjsko-japońskiej, wywarła silne wrażenie. Do ostatniej chwili nie wierzono w dojdęcie do skutku umowy. W Wiedniu panuje przekonanie, że Rosja, zabezpieczywszy się na Dalekim Wschodzie, przystąpi do uregulowania niezależnych z Austrią rachunków, za jej zaboremce plany na półwyspie Bałkańskim.

Zagadkowe morderstwo Polki w Londynie.

W Londynie wykryto w tych dniach straszną zbrodnię.

W zachodniej części Londynu, mieszkał w pięknym domu małżonkowie Crippen. On był doktorem medycyny, miał powierzchowność mało pojętną. Krótki, grubo, rudy, z długą wijącą się brodą, liczył już lat 50. Ona najwyżej trzydziestoletnia, piękna Polka była córką zmarłego emigranta Makomaskiego i posiadała stawę jako śpiewaczka w kabaretach pod nazwą „Belle Elmore”.

U państwa Crippen bywało wiele osób ze sfery teatralnych.

Pewnego dnia piękna pani Crippen znikła z Londynu. Pan Crippen mówił, że wyjechała do jednej z miejscowości kuracyjnych, a w jakiś czas później, pojawiła się w jednym z pism teatralnych wiadomości, że „Belle Elmore” umarła w tej samej kuracyjnej miejscowości.

Uptęło kilka miesięcy. O pięknej Polce już zapomniano, gdy nagle nadeszła do policji londyńskiej wiadomość, że w miejscowości, w której miała umrzeć pani Crippen, nikt nie znał tego nazwiska, i ani taki tam nie umierał.

Policja sprawdziła wiadomość i zwróciła uwagę na pana Crippen, który tymczasem szybko się pocieszył po stracie żony i żył w tym samym domu z piękną Ethel Neve, która pisała na maszynie w jego biurze.

Wkrótce Crippen i Ethel Neve zniknęli. Policja weszła do opuszczonego domu znalazła w piwnicy, siedm stoł głęboko w ziemi zakopane, straszliwie zszpecone ciała kobiece. Głowa była poprostu zmiażdżoną.

Jednocześnie policja stwierdziła, że Crippen przed ucieczką kupował męskie ubranie dla „chłopca”. Przypuszczają, że było to ubranie przeznaczone dla jego towarzyszy.

Przypuszczają, że Ethel Neve nie wie o zbrodni. Ma to być łagodne i dobre stworzenie, którem doktor zawładnął zupełnie.

Trzebaby przypuścić coś potwornego w naturze ludzkiej, żeby posądzić tę

kobietę o współdziałanie w zbrodni. Tu nad piwnicą z zakopanym trupem pani Crippen odbywały się tańce, uczyły w salonie d-ra Crippena.

ROZMAITOŚCI.

— Czesi o Grunwaldzie.

Czeska praca naukowa o Grunwaldzie znajduje się w lipcowym zeszyty młodocześniego miesięcznika „Ceska Revue”. Autorem jej jest dr. Jaroslav Bidlo, profesor historii na uniwersytecie czeskim, który studjował niegdys także w Krakowie, zna dobrze polską literaturę naukową, a zajmuje się specjalnie działalnością Braci Morawskich w Polsce w XVI i XVII wieku. Obecna rozprawę o Grunwaldzie oparł głównie na pracach Procha i Górskiego, tudzież na znakomitem dziele Golla: „Cechy a Prusy ve stredoveku.”

Satyra i humor.

Na majówce.

— Uważam, że pan wciąż tańczy i dziwię się, że się panu w głowie nie zakręci.

— O, mnie się proszę pani nie mo że już w głowie zakręcić, bo ja jestem cyklistą.

To nie szkodzi.

— Wiesz, nasz profesor geografji będzie miał odczyt o biegunie północnym.

— Ależ on tam nigdy nie był!
— To nic nie szkodzi, bo i ci, którzy słuchają go będą, także tam nie byli.

Biedaki.

— Uważam, że przestałeś narzekać na żonę.
— Odkąd się dowiedziałem, że królewski ma 600 żon, jestem zupełnie zadowolony ze swego losu.

— Waluty zagraniczne.

Marka	= 46.22.
Korona	= 39.36.
Fr.	= 37.52.
F. szt.	= 9.48.

! Ważne dla kupców i przemysłowców! Zdzisław RYLSKI i S-ka
Częstochowa Aleja II № 33 Tel. 93. Biuro reklamacji frachtów kolejowych.
Udziela wszelkich informacji, tyczących się taryf kolejowych, uskutecznia reklamacje frachtów kolejowych; zakupuje prefensje ewentualnie daje na nie zaliczki.

H. KOZŁAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakresie operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2

Centralna Stacja Elektryczna
w Częstochowie
Oddział Instalacji
Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajm elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Z powodu wyjazdu
Sprzedam nowe meble salonowe i wielkie **piękne triumo** oraz **parę kenii ogowych** maści kanzarowanej wiadomości kosarzy huzarskierotmistrz Koronnikow. 5 1-1462

Skład Apteczny Wacława Orzeł
przeniesiony został do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 828.
Uskutecznia szybko i dokładnie przeprowadzki mieszkań, biur, sprzęt i t. p. z gwarancją. Wysła i odbiera wszelkie towary z koleji. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór. 756

Pijcie najlepsze piwo i portor z browaru C. STRYCKI w Rydze. Sprzedaj wszędzie Skład
Częstochowa Teatralna Nr. 8 telefonu 83. 1463-45-1

PLON Sporysz
kupuje wszelką ilość plonu. Otery najtaniez przysylać pod adresem B. SZERESZEWSKI Warszawa, Ogrodowa I. 1384
Pralnia z kantorem do aprzedania z powodu wyjazdu Wielka № 16. 8-1-1467

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA PRZYJMĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księ-garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Plotrowski.

Warunki prenumera ty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 1/2 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośieniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20 Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtaniez ogłoszenie k. 20